

GÖZÜMÜZ DEMOKRASİDE

SEÇİM ÖZEL BÜLTENİ

EDİTÖRDEN;

Türkiye 28 Mayıs'ta, tarihinde ilk kez Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde 2. tur için sandık başına gitti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 3. kez seçilerek yeniden Cumhurbaşkanı oldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçim kararını imzaladığı 10 Mart tarihinden itibaren bugüne Türkiye, yaklaşık 80 gündür seçim gündemine kilitlendi. Kahramanmaraş depremleriyle yaşanan büyük yıkımın ardından ve ekonomik sorunların gölgesinde gerçekleşen seçim süreci, demokratik seçim kriterleri bağlamında pek çok tartışmayı da beraberinde getirdi.

Seçimlerin tamamlanmasıyla artık yeni bir siyasi döneme giriyoruz. Denge ve Denetleme Ağı olarak bizler de savunduğumuz demokrasi kriterleri çerçevesinde seçimleri tüm süreçleriyle yakından izledik. Gözümüz Demokraside kampanyamız kapsamında "Seçim Özel" bültenlerini her hafta sizlerle buluşturduk.

Seçimlerin sonuçlanmasının ardından sürece dair gelişmeleri, gündemdeki önemli başlıkları denge ve denetleme merceğiyle hazırladığımız bültenlerimizde sizlere buluşturmaya devam ediyoruz.

Siz de merceğinize takılan gündeme ilişkin gelişmeleri bizlerle paylaşım bültenlerimize katkı sağlayabilirsiniz.

BÜLTENDEN BAŞLIKLAR

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN 3. KEZ SEÇİLDİ

İKİNCİ TURDA YURT İÇİNDE OY KULLANMA ORANI DÜŞTÜ

MİLLETVEKİLİ SEÇİMLERİNİN KESİN SONUÇLARI AÇIKLANDI

CHP'DE MYK ÜYELERİ İSTİFA ETTİ

RTÜK'TEN 6 KANALA İNCELEME

SELAHATTİN DEMİRTAŞ AKTİF SİYASETİ BIRAKTIĞINI AÇIKLADI

Cumhurbaşkanı Erdoğan 3. Kez Seçildi

28 Mayıs'ta yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan yeniden seçilerek Cumhurbaşkanı oldu.

14 Mayıs'taki Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda, Cumhuriyet İttifakı'nın adayı Recep Tayyip Erdoğan, Millet İttifakı'nın adayı Kemal Kılıçdaroğlu, Adalet İttifakı'nın adayı Sinan Oğan ile Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce aday olmuştu. Seçime üç gün kala ise Muharrem İnce adaylıktan çekildi; cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda Erdoğan yüzde 49,52, Kılıçdaroğlu yüzde 44,88, Oğan yüzde 5,17, İnce ise yüzde 0,43 oranında oy aldı. İlk turda hiçbir aday yüzde 50+1 oy oranına ulaşamadığı için seçimler 28 Mayıs'ta ikinci tura gitti.

İkinci turda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Kılıçdaroğlu yarışırken Erdoğan, yüzde 52,18'lik oy oranıyla yeniden cumhurbaşkanı seçildi. Kılıçdaroğlu ise yüzde 47,82 oy oranı elde etti.

İkinci Turda Yurt İçinde Oy Kullanma Oranı Düştü

28 Mayıs seçimlerinde, yurtiçi ve yurtdışında toplam seçime katılım oranı yüzde 84,15 oldu. Bu rakam 14 Mayıs seçimlerinde 87,4 oranında gerçekleşmişti.

14 Mayıs'ta yurt içinde oy kullanma oranı yüzde 88,92 olarak gerçekleşirken, 28 Mayıs'ta ise bu oran yüzde 85,72 oldu. Yurt dışında ise 14 Mayıs'ta oy kullanma oranı yüzde 53,73 olurken, 28 Mayıs'ta yüzde 56,34 olarak gerçekleşti.

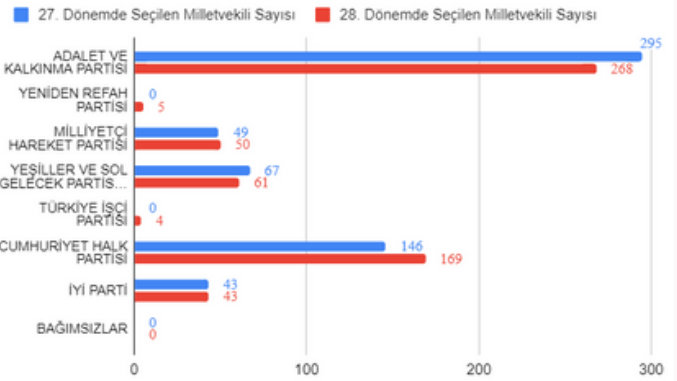
Milletvekili Seçimlerinin Kesin Sonuçları Açıklandı

Milletvekili Seçimlerinin Kesin Sonuçları Açıklandı
Yüksek Seçim Kurulu (YSK) tarafından açıklanan sonuçlara göre, 14 Mayıs'ta yapılan Milletvekili Genel Seçimlerinde AK Parti 268, CHP 169, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi 61, MHP 50, İYİ Parti 43, Yeniden Refah Partisi 5, Türkiye İşçi Partisi 4 ise milletvekili kazandı.

HÜDA PAR'dan 4, DSP'den 1 isim AK Parti listelerinden milletvekili seçildi. CHP listelerinden seçime giren DEVA Partisi 15, Gelecek Partisi ve Saadet Partisi 10'ar, Demokrat Parti de 3 milletvekili çıkardı.

28. Dönem milletvekilleri, 2 Haziran Cuma günü TBMM Genel Kurulu'nda yemin ederek görevlerine başlıyor. MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin en yaşlı üye sıfatıyla geçici Meclis Başkanı olarak yöneteceği oturumda yapılacak milletvekili yeminlerinin ardından da cumhurbaşkanı ve kabine üyeleri için yemin törenleri yapılacak.

Dönemlerine Göre Partilerin Çıkardığı Milletvekili Sayısı

CHP'de MYK Üyeleri İstifa Etti

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu başkanlığında gerçekleştirilen Merkez Yönetim Kurulu (MYK) toplantısının ardından, tüm MYK üyeleri istifa etti.

Seçim sonuçları değerlendirildiği toplantıda, partinin 38. Olağan Kurultay takviminin de başlatıldığı, kurultayın sonbaharda gerçekleşmesinin beklendiği ifade edildi.

“Misafirlerimiz Partilerine Dönebilir”

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, milletvekilliği seçimlerine CHP listelerinden giren DEVA, Gelecek, Saadet ve Demokrat Parti liderlerini arayarak, “listelerimizden Meclis’e giren misafirlerimiz partilerine dönebilirler, teşekkür ederiz” dediği ifade edildi. Söz konusu milletvekillerinin toplamının 39’u bulunduğu, bu durumda CHP’nin milletvekili sayısının da 130’a ineceği kaydedildi.

İYİ Parti Genel Sekreteri Poyraz da katıldığı bir televizyon programında 28 Mayıs itibarıyla Millet İttifakı’nın bittiğini söyledi. Poyraz, “Bu ittifakın adı, tüm ittifakların adı seçim ittifakıdır. Seçim bittiği zaman ittifak durumu ortadan kalkar. 14 Mayıs genel seçimleri bitti, ittifak tamamlanmıştır, seçim bitmiştir” dedi.

RTÜK’ten 6 Kanala İnceleme

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, (RTÜK) seçim sürecindeki yayın ilkeleri ihlalleri ve YSK yayın yasaklarına uymadığı iddiası ile Halk TV, Tele 1, KRT, TV5, Flaş Haber ve Sözcü TV’ye inceleme başlatıldığını duyurdu. RTÜK tarafından yapılan açıklamada, “İzleyicilerden gelen yoğun şikayetler üzerine sandıkların açılması ve sonuçların belli olmasıyla birlikte halkı aşağılayan, hakaret ve saldırılarla necip milletimizi küçük düşürmeye çalışan konuşmalara yer verilen HALK TV, TELE 1, KRT, TV 5, FLASH HABER ve SZC TV ile ilgili incelemeler yapılmaktadır” denildi.

RTÜK’ün açıklamasında, seçim yayınında FOX TV’de programcılardan Çiğdem Toker’in “Demokrasi sandıktan ibaret değildir” dediği belirtilerek, bu açıklamalar ve yayının tamamının raporlaştırılmaya başlandığı da kaydedildi.

Dokunulmazlık Dosyaları Gündemde

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday olan ve seçilemeyen CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, yeniden milletvekili olmadığı için hakkındaki dokunulmazlık dosyaları gündeme geldi.

Kılıçdaroğlu, 28 Mayıs seçimlerinde Cumhurbaşkanı seçilememesi nedeniyle dokunulmazlığını kaybedecek. Kılıçdaroğlu'nun dokunulmazlığı, yeni Meclis'in göreve başlamasıyla birlikte resmen kalkmış olacak.

Gazeteci Alican Uludağ'ın haberine göre Kılıçdaroğlu hakkında 28'i dokunulmazlık dosyası olmak üzere yaklaşık 40 dosya bulunuyor. Bunların 16'sını “Cumhurbaşkanına hakaret, tehdit ve iftira” iddiasıyla hazırlanan fezlekeler oluşturuyor. Savcılık, bu fezlekeleri davaya dönüştürürse Kılıçdaroğlu sanık sıfatıyla mahkemeye çıkabilir.

MHP Hukuk ve Seçim İşlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Feti Yıldız da, Kılıçdaroğlu hakkında düzenlenmiş 28 fezlekenin iddianameye dönüştürülerek kamu davası açabileceğini ifade ederek, “Daha önce açılmış ancak dokunulmazlık nedeniyle durdurulan davalar kaldığı yerden devam eder” dedi.

Öte yandan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu hakkında YSK üyelerine hakaret iddiasıyla verilen 2 yıl 7 ay 15 gün hapis cezasının da istinaf aşaması devam ediyor. Bu cezanın istinaf ve Yargıtay'ın onayından geçmesi halinde İmamoğlu'nun, siyasi yasakla karşı karşıya kalabileceği de gündemde.

Selahattin Demirtaş Aktif Siyaseti Bıraktığını Açıkladı

Eski HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, aktif siyaseti bıraktığını açıkladı. Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Demirtaş, avukatları aracılığıyla sosyal medya hesabı Twitter üzerinden yaptığı paylaşımda aktif siyaseti bıraktığını duyurdu.

Demirtaş, “Ben kendi adıma, halkımıza layık bir politika ortaya koyamadığımız için içtenlikle özür diliyorum. Ayrıca bana yönelik yapıcı eleştirilere teşekkür ediyorum. Eleştirilerden yararlanmaya çalışacağım. Mücadeleyi cezaevinden her yoldaşım gibi dirençle sürdürürken, aktif politikayı bu aşamada bırakıyorum” ifadelerini kullandı.

“ BİZ NE DİYORUZ?

14 Mayıs 2023 Cumhurbaşkanlığı ve 28. Dönem Milletvekilliği Genel Seçimleri ve sonrasında ilk defa yapılan cumhurbaşkanlığı ikinci tur seçimleri, vatandaşların yoğun katılımıyla gerçekleştirildi. Seçimlere katılım oranı demokrasi tecrübesi uzun ülkelerle kıyaslandığında oldukça yüksek. Türkiye’de vatandaşlar, demokrasinin en temel bileşenleri arasında olan seçimlere katılım yönünden ve seçimlerde görev alarak aktif vatandaşlık bilincini ortaya koydular. Seçim güvenliğine yönelik sivil toplum kuruluşları tarafından gösterilen çabalar da sivil toplumun katılımcı demokrasinin vazgeçilmez unsuru olduğunu bir kez daha bizlere göstermiş oldu.

Ancak özellikle kampanya sürecinde kullanılan kutuplaştırıcı hatta zaman zaman düşmanlaştırıcı seviyelere ulaşan dil, Türkiye’de siyasetin içerisinde bulunduğu kutuplaşma seviyesini de gözler önüne serdi. Kampanya sürecinde Türkiye’nin acilen cevap bekleyen pek çok önemli sorun alanı ya hiç vurgulanmadı ya da ancak aşırı kutuplaştırıcı söylem içerisinde somut çözüm önerileri sunulmadan ortaya kondu. Benzer bir durum ikinci tur seçimlerinde de görülürken sadece güvenlik eksenli bir seçim propaganda süreci yaşandı. Her ne kadar seçimlere yoğun katılım demokratik vatandaşlık bilincinin seviyesine işaret ediyor olsa da Türkiye’deki yıkıcı seviyedeki kutuplaşmanın da seçmenleri sandığa yönelten önemli bir neden olduğunu akılda tutmak gerekiyor.

Her ne kadar seçim günü sandık güvenliğini ve oyların sonuçlara yansımaları olumsuz yönde etkileyecek büyük çaplı olaylar yaşanmamış olsa da demokratik seçimlerin sadece oy verme günüyle sınırlı bir süreç olmadığını tekrar hatırlatmakta fayda olduğunu düşünüyoruz. Türkiye’de medya özgürlüğü ve bağımsızlığının bugünkü durumu, iktidar ve muhalefet adayları arasında son derece adaletsiz bir kampanya süreci yaşanmasına neden olmuştur. Bununla beraber kamu kaynaklarının ve imkanlarının iktidar bloğu lehine kullanılması da adil rekabet koşullarını ortadan kaldırmıştır. Bu nedenle seçimlerin demokratik standartları yerine getirdiğini söylemek imkansızdır.

Türkiye’nin önünde vatandaşların gündelik hayatlarını derinden etkileyen ekonomik sorunlar başta olmak üzere birçok önemli sorun durmaya devam ediyor. Bugün TBMM’de sandalye kazanmış tüm partilerin seçim bildirgelerinde demokratik denge ve denetleme sisteminin en az bir bileşenine ilişkin vaatler mevcut. Türkiye’nin çözüm bekleyen mevcut tüm sorunları demokratik denge ve denetleme sisteminin tesisiyle çözüme kavuşturulabilir. Temel hak ve özgürlüklerin garanti altına alındığı, daha kalkınmış ve müreffeh bir Türkiye için bu sistemin hayata geçirilmesi gerekliliği daha da belirgin şekilde önümüzde duruyor.

Dedi ki;

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan:

“Bugün kimse kaybetmemiştir, 85 milyonun tamamı kazanmıştır. Milletimizin bize verdiği sorumluluğun gereği olarak, kimseye kırgın, küskün, kızgın, öfkeli değiliz.”

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu:

“Bu sonucun ahlaki meşruiyeti yoktur. İthal seçmen yarattılar. Türkçe bilmeyen yabancıların oy kullandığını gördük. Bu da ahlaki açıdan sorgulanmalıdır. Seçimin ahlaki meşruiyet açısından hukukçular da ilahiyatçılar da tartışmalıdır.”

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener:

“Ülkemizde uzun süredir bir seçim süreci var. Şimdi artık vakit kaybetmeden bu sorunları çözme zamanı geldi. Biz de milletimizin bize verdiği muhalefet görevini aynı ciddiyetle yürüteceğiz. Milletimiz bu seçimlerde söyleyeceğini söyledi. Bize düşünde bu mesajı anlamak ve gereğini yapmaktır.”

Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu

“Gönül isterdi ki, adil bir seçim dönemi yaşansın ancak ne yazık ki olmadı. Bizler, ahlaktan ve adaletten hiçbir zaman taviz vermeden ‘Yaşanabilir bir Türkiye’ için kararlılıkla mücadelemize devam edeceğiz. Hiçbir zaman unutulmamalıdır ki bu ülke bizim, hepimizin.”

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Erkan Baş:

“Seçim sonucu ne olursa olsun, hiçbir çaba boşa gitmedi, gitmeyecek. Mücadele devam edecek. Halkımızı, ülkemizi saltanat sevdalılarının, para babalarının keyfine teslim etmeyeceğiz.”

HDP/ YSP (Ortak Açıklama):

“14 Mayıs'ta yarım kalan işi 28 Mayıs'ta tamamlayacağız. Bu değişim talebini engellemeye çalışanlar karşısında ısrarla mutlaka sandığa gideceğiz. Biz buradayız ve değiştirme konusunda kararlıyız.”